

Република Србија
Тужилаштво за ратне злочине

ХИТНО ПРИТВОР!

ОКРУЖНИ СУД У БЕОГРАДУ

Већу за ратне злочине

13. јул 2005.

На основу чл.46. ст.2. тач.3., и чл. 265. ст.1. и чл. 266. Законика о кривичном поступку, подижем

О П Т У Ж Н И Ц У

Против:

МОРИНА СИНАНА, рођен 26.09.1972. године у селу Оптеруша, ожењен, отац петоро деце, писмен, завршио осмогодишњу школу, војску није служио, живи у Немачкој, налази се у притвору по Решењу истражног судије Већа за ратне злочине Ки.В.1/07, притвор му је касније продужаван и траје до 28.07.2007. године,

ШТО ЈЕ:

у периоду од 17. до 21.јула 1998. године, на подручју општине Ораховац, АП Косово и Метохија,

за време оружаних сукоба који нема карактер међународног сукоба између војних снага СРЈ, Војске Југославије и полицијских снага Републике Србије, с једне стране и припадника наоружане војне организације «Ослободилачка војска Косова», с друге стране, као припадник Ослободилачке војске Косова, у саставу јединице под командом Хаљита Дуљакуа, команданта штаба Ослободилачке војске Косова за Оптерушу, извршавајући његова наређења, заједно са Дуљаку Хаљитијем, Кабаши Рахманом, Битићи Сокољем, Битићи Бећиром, Мазреку Капланом, Спаху Решатом, Краснићи Ђемаљијем, Краснићи Сељамијем, Дуљаку Бејтулахом, Морина Фитимом, Кабаши Џеватом, Кабаши Незатом, Спахију Рефкијем, спахију Енвером, Спахију Башкимом, Спахију Наимом, Спахију Албертом, Спахију Авдуљом, Спахију Фатмиром, Кабаши Ејупом, Кабаши Бекимом, Кабаши Наимом, Кабаши Салихом, Кабаши Фејзијем, Кабаши Назмијем, Касбаши Дервишем, Кабаши Седатом, Дуљаку Фатмиром, Битићи Агимом, Дуљаку Аљбером, Краснићи Чазимом, Краснићи Касумом, Краснићи Авнијем и Дуљаку Рифатом, припадницима исте јединице, против којих је поступак раздвојен, кршио правила Међународног права за време оружаног сукоба садржана у одредбама члана 3 став 1 тач. 1. Четврте конвенције о заштити грађанских лица за време рата, од 12.08.1949. године, у вези члана 4 тачка 1 и тачка 2. а., е. г. и чланова 13. 16 и 17. Допунског

протокола уз Женевске конвенције о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба од 8. јуна 1977. године (Протокол II), на начин да је наоружан личним пешадијским наоружањем, делујући у саставу своје јединице при чему су сви заједно и истовремено остваривали свако за себе свој део у процесу извршења дела, поступајући умишљајно, желећи остварење дела као своје и као заједничко, у намери да српско становништво силом и оружјем примора да напусти подручје општине Ораховац и тако допринесе испуњењу заједничког општег циља: успостављања потпуне контроле над територијом Косова и Метохије од стране Ослободилачке војске Косова и протеривања свог српског живља са тог подручја, извршио оружане нападе на цивилно становништво српске националности у селима на подручју општине Ораховац што је имало за последицу смрт једног броја цивилних лица, према цивилном становништву вршио противзаконита затварања, мучења и повреде телесног интегритета, док су припадници његове јединице лишили живота мушкарце и вршили силовања, и уништавао у великим размерама цивилну имовину и верске објекте, које није оправдано војним потребама, цивилно становништво раселио са подручја општине Ораховац, па је тако:

1. у ноћи 17. и 18. јула 1998. године, у селу Оптеруша, све до јутра, пуцајући рафалном паљбом из аутоматске пушке, извршио оружани напад на десет кућа у којима су живели цивили српске националности, у току дана 18. јула, приморао све укућане, укупно седамнаест лица, да изађу из својих кућа, све заједно, уз претњу оружјем, спровео у двориште куће Божанић Младена, где је Банзић Славицу тукао и од ње одузео 500 ДМ и један полицијски прслук, за време док су их поменути припадници његове јединице опколили и у дворишту држали затворене, тукли по телу и глави, ударајући их кундацима аутоматских пушака или палицама, ногама и рукама, након чега су их претресли и одузели им златни накит, новац и личне драгоцености, претњом оружјем присилно одвезао заробљене грађане, трактором са приколицом, у правцу Суве Реке, код места зв. «Крвавци», а одатле камионом у село Пећане, код Суве Реке, где је раздвојио мушкарце од жена, деце и стараца, мушкарце затворио у просторију без прозора, у приземљу једне куће, а у другој просторији затворио жене, где их је целу ноћ држао затворене, па је у току дана 19. јула 1998. године, Божанић Душанку, Божанић Добрилу, Божанић Драгицу, Бурџић Славку, Бурџић Станојку, Банзић Славицу, Банзић Десанку и Симић Олгу камионом пребацио до села Зочиште, а након тога и у село Самодрежа, општина Сува Река, и затворио у просторије основне школе, где су биле затворене до 21. јула, до доласка мисије Црвеног крста, која их је пребацила до Приштине, а одатле у Србију, за које време су НН припадници његове јединице мушкарце тукли ногама, кундацима, шипкама, а потом превезли до места зв. «Волујак», где су према њима наставили да врше насиље, након чега су пуцањем из ватреног оружја у виталне делове тела, лишили живота укупно осам лица и то: Божанић Божидара, Божанић Новицу, Божанић Младена, Божанић Немању, Бурџић Спасоја, Бурџић Миодрага, Банзић Спасоја и Симић Сретена, чије су посмртне остатке бацили у оближњу пећину «Волујак»,

2. у току и после оружаног напада на из тачке 1., извршавајући примљену наредбу, у заједници са Кабаши Рамаданом, Кабаши Седатом, Кабаши Башкимом, Кабаши Фејзом, Кабаши Ђеватом, Битићи Шафиром, Дуљаку Батулом и Решат Спахијом запалио српске куће у селу Оптеруша, након чега је ушао у просторије православне цркве Свети Спас, а потом и у цркву Свети

Никола, па су сви заједно истовремено рушили и уништавали сва православна обележја у обе цркве, намештај црквени инвентар у унутрашњости обе цркве, крстове, све иконе, те оштетили фреске на зидовима цркве, разбили улазна врата на цркви, полупали прозоре и уништили звоно на обе цркве, чиме је као саизвршилац извршио кривично дело РАТНИ ЗЛОЧИН ПРОТИВ ЦИВИЛНОГ СТАНОВНИШТВА из чл. 142 ст. 1 КЗЈ. у вези чл. 22 КЗЈ

С тога,

ПРЕДЛАЖЕМ

Да се пред Већем суда за ратне злочине, закаже и одржи усмени главни јавни претрес на који позвати:

1. Тужиоца за ратне злочине.
2. оптужени Моруна Синан, којег привести из Окружног затвора у Београду.
3. Сведоци-оштећени
4. вештак-лекар обдуцент др Славиша Добричанин

Да се у допуну доказног поступка изврши увид у списе истражног судије Окружног суда у Призрену Ки-75/98, Ки 60/99 да се из тих списа прочита изјава осумњиченог Кабаши Сафета дата на записник код истражног судије Окружног суда у Призрену од 31.08.1998. године, записник о испитивању осумњиченог Кабаши Сафета од 15.09.1998. године, потврда о привремено одузетим предметима Министарства унутрашњих послова Р Србије ЦРДБ Призрен под бројем 4594 од 29.08.1998. године.

Да се изврши увид у списе Окружног суда у Призрену К.бр.62/98, списе Окружног суда у Пожаревцу, К.бр.91/99.

Да се прочитају:

Записник о увиђају истражног судије општинског суда у Куршумлији број Кри. 72/06, од 13.октобра 2006.године, о примопредаји посмртних остатака пронађених на подручју АП КиМ, Извештај полицијске управе за Призрену, ПУ-бр.245/06 од 17.10.2006. године, Извештај ЦРДБ који се налази на стр.220/3 списа Ки.В.1/07, потврда о идентификацији УНМИК - Службе за нестала лица под бројем 001218 од 02.10.2006. године, потврда о смрти за Бурџић Миодрага Института за судску медицину из Косовске Митровице од 25.09.2006. године, Извештај Комисије за нестала лица под насловом «Трагедија Срба из села Ретимље и Оптеруша», који је запримљен у Тужилаштву за ратне злочине на дан 04.10.2005. године, а налази се у списима истражног судије Већа за ратне злочине на странама од 250/3 до 260/3, пресуда Окружног суда у Пожаревцу, К.бр.45/2000 против оптужених Кабаши Сафета, Кабаши Седата и Мазреку Каплана, која је постала правоснажна на дан 04.04.2001.године, ...

Да се према оптуженом Синан Морини ПРОДУЖИ ПРИТВОР на основу члана

142. ст.1. тач.1. и ст.2. тачка 1.и 5. ЗКП.

Образложење

Постојање кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142. ст.1. КЗЈ, и кривичне одговорности окривљеног Морина Синана за исто утврђује се резултатима спроведене истраге од стране истражног судије Већа за ратне злочине Окружног суда у Београду, списа спроведене истраге од стране истражног судије у Призрену Ки број 60/99, пресуде Окружног суда у Пожаревцу, К.бр.45/2000 против оптужених Кабаши Сафета, Кабаши Седата и Мазреку Каплана, која је постала правоснажна на дан 04.04.2001.године, те на основу садржине предложене писмене документације у списима;

Из списка се види да је оптужени Морина Синан, био припадник наоружане војне формације ОВК, за подручје општине Ораховац.- село Оптеруша, па је заједно са другим припадницима своје јединице, а по наредби свог старешине Дуљаку Халита, учествовао у нападу на породичне куће цивилног становништва српске националности у селу Оптеруша, те да је после извршеног напада такође учествовао у противправном затварању, одвођењу, физичком злостављању и малтретирању цивила, те да је на силу од сведока одузео новац и полицијски прслук, као и то да је учествовао у раздвајању мушког дела становништва од деце, жена и старца, а потом учествовао и у паљењу српских кућа и православних цркава у Оптеруши, све на начин приказан у изреци ове оптужнице.

Овакво чињенично стање утврђује се на основу сагласних исказа свих оштећених, саслушаних у својству сведока. Њихови искази сагласни су и са садржинама предложених писмених доказа у списима, из којих се утврђује активност и дејства припадника ОВК, међу њима и оптуженог, и описује ситуација на подручју села Оптеруша, настала у ноћи 17. и 18. јула и на дан 18. јула 1998. године.

Испитан у претходном поступку оптужени није признао да је извршио кривично дело које му се ставља на терет, наводећи у своју одбрану да критичном приликом није био на подручју АП КиМ, већ да се у време када се догодио напад ОВК на Србе у селу Оптеруша налазио у СР Немачкој, подносећи као доказ за своје тврдње одређена документа немачких власти у неовереној фотокопији.

Оваква одбрана оптуженог је у супротности са изведеним доказима у току истраге, исказима саслушаних сведока.

На основу накнадно прибављених извештаја Националног централног бироа Интерпол-Београд, под бројем 2369-114/ДБ, несумњиво се утврђује да је Морина Синан први пут ушао на територију СР Немачке на дан 24.09.1998.године из Љубљане, преко аеродрома Франкфурт/М, те да је први пут 27.09.1998.године од надлежне службе за миграцију и избеглице у СР Немачкој поднео захтев за азил. Ове чињенице указују на то да је алиби оптуженог лажан и поткрепљен неисправном документацијом наводно издатом од стране немачких власти.

Имајући напред изнето у виду, као и чињеницу да сведоци на јасан, логичан и убедљив начин исказују оно што су у селу Оптеруша доживели-преживели, те да су њихови искази у битним детаљима међусобно сагласни и сагласни са садржинама свих изведених доказа у току истраге, те чињеницу да оптужени није суду пружио доказе за свој наводни алиби, може се извести закључак да је одбрана оптуженог у којој негира своје учешће и улогу у извршењу конкретног кривичног дела, неоснована, и срачуната на избегавање кривичне одговорности.

На основу правоснажне пресуде Пресуде Окружног суда у Пожаревцу К.број 58/99, утврђује се постојање догађаја описаног и узречи ове оптужнице и то постојање оружаног напада на цивилне куће у Ораховцу, заробљавање цивилног становништва и њихово принудно одвођење, разарање и скрнављење православних цркава у селу Оптеруша, почињени од стране јединице ОВК којом је командовао Хаљиљ Дуљаку, јединице чији је припадник био и оптужени. Истом пресудом утврђује се да су при конкретном догађају припадници ОВК вршили и силовање над БД. Све ове радње пресудом су биле оквалификоване као кривично дело Тероризма из члана 125, кажњиво по члану 139.став 1. КЗСРЈ, због којег дела су оптужени Кабаши Сафет, Кабаши Седат и Мазреку Каплан, као припадници јединице ОВК; под командом Дуљатаху Хаљиља, оглашени кривим и кажњени.

Припадност оптуженог конкретној јединици ОВК, који је био у униформи и наоружан, његова присутност на лицу места конкретном приликом, утврђују се и из списка истражног судије у Призрену Ки број 75/98, 60/99, док се његове конкретне радње утврђују на основу исказа сведока саслушаних у овом поступку, а посебно сведока ..

Из цитираних писмених извештаја и садржине исказа предложених сведока, утврђује се да је на територији Косова и Метохије почев од 1997. године, постојао оружани сукоб и то најпре између тада формираних герилских организација које су састављене од припадника албанске националности и полицијских снага Србије, да би касније, почев од 1998. године, када су герилске организације прерасле у оружану формацију под називом ОВК, започео оружани сукоб између тако формираних снага ОВК и оружаних снага СРЈ. Формирана ОВК имала је војну организацију, материјална средства, одговорну команду, што је овој формацији омогућавало да изводи континуиране и усклађене војне акције и могућност освајања и контролисања делова територије Косова. Тако су формиране оперативне зоне којима су руководили команданти штаба. Подручје општине Ораховац припадало је оперативној зони Паштрик-Дреница.

Чињеница је да је између ОВК и оружаних снага СРЈ постојао дужи период оружаног сукоба, који није окончан постизањем међусобног мировног споразума или међусобног мирољубивог решења спора, злочини вршени у периоду 17-21.07.1998. године на подручју општине Ораховац, па и конкретан злочини у селу Оптеруша, извршени су у истом циљу и из истих побуда због којих је конкретни оружани сукоб настао и водио се, у циљу који се састојао у успостављању потпуне контроле над територијом Кососва и Метохије од стране ОВК-а и протеривању свог неалбанског живља са тог подручја. У оквиру

свеопштег, синхронизованог и истовременог напада Ослободилачке војске Косова на сва села на подручју општине Ораховац - међу којима су Оптеруша, Ретимље, Велика Хоча, Зочиште и друга и напада на сам град Ораховац, нападнуто је 15 цивилних кућа у селу Ораховац у ноћи 17. и 18. јула 1998. године. Основни циљ овог напада био је да се са овог подручју протера и расели српско становништво и створи етнички чиста територија и на тој територији успостави потпуна контрола и власт ОВК. До 21. јула 1998. године са овог подручја, па и са подручја села Оптеруша, убијено је и расељено сво српско становништво.

Свака од жртава конкретних злочина, извршених у оружаном нападу на село Оптеруша, била је цивил и припадник српске националности. Та чињеница била је повод за оружани напад припадника ОВК на њихове породичне куће и повод за њихово касније затварање, малтретирање и расељавање. Ова чињеница јасно упућује на закључак да су жртве злочина за који се оптужени терети биле нападнуте, ухапшене, задржане, убијене и расељене углавном по основу своје етничке припадности, односно по основу свог српског идентитета и као такве и у мери у којој нису биле заштићене ниједном од других Женевских конвенција морају се сматрати «заштићеним лицима» у смислу Четврте Женевске конвенције, и Допунског протокола II, уз Женевске конвенције, с обзиром да су власти косовских Албанаца очигледно сматрале да оне - све жртве припадају супротној страни у оружаном сукобу и да као такви представљају опасност по њих.

Због тога се, у смислу члана 4. Женевске конвенције IV, и на основу члана 4. став 1. и 2. Протокола II, има сматрати да су сви оштећени, именовани у изреци, као цивилна лица и као припадници српске националности, од стране припадника ОВК, као стране у сукобу, били нападнути, убијени, лишени слободе, затворени, а потом, противно члану 17. Протокола присиљени да напусте своју територију и буду расељени на друго подручје, имају статус заштићених лица, док разорене, запаљене православне цркве Свети Спас и цркве Свети Никола, у смислу члана 16. Протокола II, имају третман храмова који представљају духовно и културно наслеђе српског народа, и као такве уживају заштиту.

Оптужени је, заједно са другим припадницима ОВК, сва оштећена лица и жртве лишавао слободе и затварао без редовног правног поступка, и у ситуацијама када није постојала реална основа да се верује да је њихово затварање неопходно и нужно због разлога безбедности. У вези са затвореним цивилима оптужени није поштовао загарантовани поступак, противно члану 33. Конвенције, пљачкао тако затворено становништво отимајући им залатан накит, новац и друге драгоцености.

Конкретан оружани напад на куће цивила српске националности и њихово касније затварање и исељавање на друго подручје, тријаж становништва, раздвајање мушког дела становништва од жена, потоње убиство мушкараца, било је искључиво у функцији систематског напада усмереног према цивилима неалбанцима на целом подручју Косова, те је оптужени сам и са другим припадницима ОВК кршио на тај начин цитиране одредбе IV Женевске конвенције. Имајући у виду чињеницу да су описани злочини, дела и пропусти, који се стављају на терет оптуженом, почињени у оквиру оружаног сукоба, то је,

оптужени, као припадник стране у сукобу, као припаднику ОВК-а, био у обавези да поштује одредбе Женевских конвенција и да им обезбеди поштовање у свакој прилици.

Описане радње и поступања оптуженог према жртвама не само да представљају тешко кршење хуманитарног права, у смислу члана 147.IV Женевске конвенције, већ су такве радње истовремено инкриминисане као радње извршења кривичног дела из члана 142. КЗЈ и представљају облике извршења овог кривичног дела. При томе је оптужени, као саизвршилац, делујући заједно са другим припадницима ОВК, и остварујући свој део у процесу извршења дела, поступао умишљајно, јер је остварење дела хтео као своје и као заједничко.

Неспорна је чињеница да је оптужени под оружјем и у униформи ОВК, био са својим саборцима на лицу места и био припадник јединице која је примила од свог командира конкретан задатак: напад на цивилно становништво и протеривање свог српског становништва са подручја села Оптеруша, те да је његова јединица примљени задатак извршила, а при извршењу истог, оптужени је активно предузимао радње које се, између осталих, састоје и у томе да је од сведока одузео новац и ствари описане у изреци, да је са пушком у руци у значајној мери допринео својим саборцима да примљену наредбу до краја изврше; да се српско становништво најпре противзаконито лиши слободе, возилима пребаци у друго место и ту затвори.

Заједно са припадницима своје јединице, оптужени је учествовао у раздвајању мушког од женског дела становништва, мушкарце затворио у посебну просторију, при чему је био свестан и морао знати каква ће судбина бити мушког дела становништва Оптеруше, да ће сви касније бити лишени живота, што се и догодило. На овај начин, оптужени је у битној мери допринео почињењу конкретне ликвидације осам мушкараца из села Оптеруша, које су починили за сада непознати припадници његове јединице.

Последица оваквих поступака оптуженог и свих осталих припадника његове јединице оглада се у чињеници да је сво српско становништво заувек напустило своје домове у селу Оптеруша, док је део мушког становништва ликвидиран, при томе оптужени је свесно, непосредно и у битној мери допринео остварењу овакве последице.

Према томе, на основу утврђених објективних околности, које повезане са чињеницама и околностима изнетим у садржини исказа предложених сведока, из којих произилазе конкретне и појединачне радње свих окривљених, утврђено је да су се у радњама оптуженог Морина Синана стекла сва битна обележја кривичног дела Ратног злочина против цивилног становништва из члана 142. став 1. КЗЈ.

ТУЖИЛАЦ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Владимир Вукчевић